

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Száma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:

délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali Telefon: 988

Esti Hírlap

Erzsébet királyné

Sir és szobor.

Most temetik épen Bécsben a királynét, s az agg király megtörve követi felesége koporsóját az ősök kriptájába. A világ minden részéből elküldték a koszorukat, s a virágok illata vette körül a koporsót és tölti be a kriptá feladát levegőjét. A gyászpompa nagy. Ezernyi sokaság az utcákon, s uralkodók és fejedelmi küldöttek a gyászmenetben. Ott vannak a magyar kormány tagjai is, és a magyar országgyűlés küldöttsége. A magyar képviselőház koszorujának nagy nemzeti szalaga volt az egyetlen látható jel, mely a magyar királynénak szólt. A ravatal körül csak az osztrák császárság jelvényeit helyezték el.

Genfben a magyar királynét megillető magyar zászlót is kitűzték s az osztrák sas mellé odahelyezték a magyar állam czimerét. Bécsben az udvarmester által szépen megszerkesztett híd, kimért pompával vették körül a koporsót s az udvari népségből alakult a közvetlen környezet, fagyos czeremóniával. Nem is lehetett kifejezni, hogy annyi század után bajor Erzsébet volt az első magyar királyné, ki legelőkeltebben felismerte a nemzet szívét, megértett bennünket, megtanulta a magyar szót, gyermekeit is megtanította rá, magyar környezetben élt és legszívesebben Magyarországon élt. Itt pedig a hálás szeretet rajongása vette körül s dalok és poétikus mesék magasztalták benne a nemzet jólétét a mezőkön és kunyhókban is.

A szeretet és hála a sirnál nem mulik el, és a sir nem ragadhatja ki az élők és utódok kegyeletéből aki csak eltávozott közülünk. Erzsébet sirja ott van Bécsben, haló porai nyugszanak, de nemes életéhez, nagy szívéhez Magyarországnak

van legtöbb joga; itt fog élni emlékezete historiánkban, a nép ajkára jutott mondákban, s alakját képmását is megőrzi ünnepélyesen késő idők számára.

Bécsben a sirja, Budapestén a szobra.

Komor némaságban mult el a mai nap egész Magyarországon. A hivatalok, bíróságok, iskolák szünetelnek. A templomokban gyászszertartások közt imádkoztak. Szomorun, hosszan kongtak a toronyok harangjai. Az emberek, férfiak, nők gyászt viselnek. Országos a gyász és benső, czeremónia nélkül.

Most már eltemették néhai Erzsébetet, Magyarország királynéját. A magyar nemzet ezental rójjá leíranta tartozását és háláját. Ha nem bírhatja sirját, fölállítja a magyar királyné szobrát és a lelkesedés és művészet alkotásával teszi jelenvalóvá közlünk az ország fővárosában. A bécsi nagy pompában ugy sem gyászolták a magyar királynét. Ez Magyarországnak maradt s mi átveszszük azt a ránk háritott mulasztást és felmagasztaljuk a dicső asszonyt, a magyar királynét.

Örök emlékezetének hazája Magyarországnak. A szobra itt fog emelkedni s megkoszorúzzák majd jövőendő nemzedékek.

A hivatalos lapból.

A mai *Budapesti Közlöny* jelenti: Néhai Erzsébet Császárné és királyné Ő Felsője lelki üdvéért tartandó *vigiliák* ez évi szeptember hó 19-én (hétfőn) délután 5 órakor lesznek a bécsi várpalota plébániatemplomában. Az erre következő három napon pedig ugyanott tartják az engesztelő szent mise-áldozatokat. A szent misét e hó 20-án, kedden, a bécsi főfőtisztelendő herceg-érsek bíbornok, 21-dikén, szerdán, az esztergomi főfőtisztelendő herceg-primás bíbornok s 22-dikén, csütörtökön, a prágai főfőtisztelendő herceg-érsek bíbornok Ő főmagasságuk fogják olvasni.

A dicsőült királyné magyar kancellárja, a főfőtisztelendő veszprémi püspök,

szeptember hó 16-án reggel 8 órakor a várpalota plébániatemplomában végezte az első ugynevezett kisebb beszterelést. Mindjárt ennek megtörténte után nyitották meg a templomot, hogy a künn nagy lömegben várakozó sokaság a koporsó megszemlélését megkezdhesse.

A szobor helye.

A közmunkatanács ama baklövéséről, hogy Erzsébet királyné szobrát a Gizella-térre tervezi a *Magyar Hírlap* a következőket írja:

A közmunkatanács abbeli megállapodása, hogy Erzsébet királyné szobra a Gizella-térre jöjjön, minden jóérzésű emberben visszatetszésre talál, mindenek előtt már csak azért is, mert a Gizella-téren a földalatti villamosvasut két majolika építményű lejárója szinte utját vágja annak, hogy a térre bárminemű nagyobb szerű emlékmű jöjjön. A közmunkatanácsot határozata hozatalánál az a gyakorlati cél vezette, hogy végre elérje régi kedvencz tervének, a Gizella-tér szabályozásának megvalósulását. E tér rendezetlen volta főképp abból áll, hogy az általános szabályozási tervbe a teret szélesebbnek vették fel, amiből az következik, hogy a vígadóval szemben levő két-három régi házat ki kell sajátítani. A közmunkatanács tegnapi rendkívüli ülésén az eszmét az elnöklő Podmaniczky Frigyes báró vetette föl s a közmunkatanács egyhangulag hozzájárult a lehetetlen ideához. A megállapodás egyébiránt csak indítvány természetével bír. Egy ötlet, mely átiratban közöltetik a fővárossal oly kérelem mellett, hogy járuljon hozzá. Azonban tekintve azt, hogy a már rég kész tervek alapján a közmunkatanács a szabályozást és kisajátításokat már 1899-ben a főváros költségén óhajlja véghezvitetni, remélhető, hogy az egész terv már a nagy költség miatt is füstbe megy, ami különben nem azt jelenti, hogy a térnek mai, kritikán aluli közevetét is ott kell hagyni.

A Gizella-tér azonban nemcsak szabálytalansága miatt alkalmatlan. A főváros egyik legnyugtalanabb pontja ez, folytonos járás, sürgés-forgás, tolongás, kocsik utja, járma, profán sütkézés és éktelenség. Üzletnek való hely, de mi köze Erzsébet királynénak a világvárosi hivatkozódó zajhoz, bolti kirakatokhoz, reklámos czeltáblákhoz, aszfalthoz, négy-öt emeletes házakhoz, sivar falokhoz.

És tegyük hozzá még a kérést, hogy mi köze van Erzsébet királyné szobrához a közmunkatanács híres fusser érzékének. Ha a néhai királynéra gondolunk, az ő lényét és egyéniségét a kalmárzajba bele

nem képzelhetjük. Itt az ő szobra hamis hatást hirdetne, meghazudtolná nemes lényét a környezet, s aki bujdosott a világ elől, aki inkognitó utazott tengereken és bérceken, aki arcát is elfedte a kíváncsiság elől, aki a természet nagy nyíltságába és örök szépségébe száműzte magát, annak a királynénak emlékműve nincs helyén ott, ahova az aszfaltra szánt hivatkozódás és ledérség forr. Ha arra gondolunk hogy az emlékmű szép és művészi lesz, annak is a házfalak e kiellen skatulyájában semmi megfelelő kerete, se a szemnek perspektívája.

Fehér márványból véve kívánjuk látni, a klasszikus ábrázolás anyagában. Márvány szobor nem való ide, hol az épületek tarkasága és a falakról visszaverődő reflex háborgatná. Erzsébet királyné szobrához adjanak lombot, virágot, eget — szóval természetet. Budán, a várhegyen megnyerheti. Sok az ok, még vonatkozás is van benne, hogy Hentzi szobra helyét foglalja el, az épülő királyi palota előtt.

És szép hely volna szobrának a városligetben a nagy körönd, az esetlen szökőkút helyén, köröskörül fákkal, virágos ágyakkal. Csak a Gizella-térre ne tegyék. Vegyenek tanulságot Deák és Széchenyi szobráról. Elég sokba kerültek, hogy az okulás hasznát megszerezzük belőlük.

Ne profanizálja a közmunkatanács Erzsébet királynét és ne akarjon kompromittálni bennünket,

«... et regina Hungariae.»

Bécs, szeptember 17.

— A Budapesti Tudósító távirata. —

A királyné ravatalát környező cimereken az «Elisabeth, imperatrix Austriae» felírás régi mintákról való, amelyeket a ravatal felállító műszaki közegek ezuttal is használtak; de a főudvarmesteri hivatal illetékes egyénei már tegnap észrevették a hibát és rögtön, önszántukból elrendelték annak kijavítását, ami már tegnap este meg is történt, úgy, hogy ma már a cimerek felírása ez:

«Elisabeth,

imperatrix Austriae et regina Hungariae.»

(Erzsébet, Ausztria császárnéja és Magyarország királynéja.)

A mai, szombati lappéldányokkal bezáródik a heti

200 koronás főnyereményre

játszó számok vagyis a szeptember 12-től bezárólag szeptember 17-ig megjelent lappéldányok sorozata

A sorsolás úgy a 200, mint az 50 koronás nyereményre kétfőn délelőtt lesz.

Bécs, szeptember 17.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójának táviratai.)
Kinos feltűnést kelt magyar körökben hogy a templomban és a kriptában elhelyezett cimereken a »Regina Hungarica« még mindig hiányzik s csupán az »Elisabeth Imperatrix Austriae« szerepel.

Szociálisták a merényletről.
(Az *Esti Hírlap* tudósítójának távirata.)

Zürich, szeptember 17.

Az olasz szociálisták svájci központi bizottsága, mely székhelyét Zürichben tartja, a merénylet alkalmából felhívást bocsátott ki, amelyben a genfi gyilkosságot az ember személyiségének szentsége és sérthetlensége tekintetéből kárhoztatja. «Mi, szigorú szociálisták, folytatja tovább a felhívás, kik mélyen meg vagyunk győződve arról, hogy a nagy gazdasági változások, melyek hivatalosan a századok érdekeit, szokásait és hagyományait megsérteni, nem hozhatók létre egy kézzel, hanem napokénti hosszú, tartós és kemény munkával, mi ellenségei vagyunk épügy a szorongók erőszakának, mint az ökljognak, a késnek és bombának.» A Luganóban tartózkodó olasz menekültek szintén a gyilkosság ellen nyilatkoztak és határozatot hoztak, amely tiltakozik az olasz kormány eljárása ellen, mely a népet butaságban és nyomorban hagyja s ezáltal a legutólatosabb merényletek igazi bűnöse.

A temetés napja Budapesten.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

Felvirradt a temetés napja. Ma délután kísérik el odaát, Bécsben utolsó útjára a nagy halottat. És a világrendben nem változott semmi. Még csak be sem borult az égbolt, még csak nem is szomorubb az idő, mint máskor.

A pajzán napsugár vígan siklik végig az utcák fényességein. Egy pillanatra elvész a házak falára aggatott fekete drapériák között. Utjában megakasztja a gyászlobogók rengetege, de aztán tovább siklik. Nem tudja, hogy ma délután kísérik utolsó útjára a nagy halottat.

Önkénytelen szomorúság ül minden arcon. Az emberek feketébe öltöztek. Gyászol most mindenki, a járókelők és az utcák egyaránt. Néma minden. Mintha kihalt volna a fővárosunk utcáiból a vig zibongás, a zaj. Az üzleteket ki sem nyitották ma a temetés miatt. A kirakatokat oltárrá változtatták. Gyászfátyol között, villamos ivlámpákból alkotott glóriával ott van a mi legújabb szentünknek: Erzsébetnek a szobra.

Az emberek zárandokolni járnak ezekhez a szobrocskához. Nagy csoportokban bámulják és aki megnézte, az mind lehajtott fővel és szomorú gondolatokkal hagyja ott.

A templomok kapuit is fekete drapériákkal vonták be. A templom hajóiból kiömlik a száz meg száz gyertya sápadt fénye az utcára és szinte elriasztja a ragyogó napsugárt.

Minden, minden őt siratja, minden a gyászról beszél. A bérkocsik fekete fátyolos mécsese ma egész nap ég. A villamos kocsik is gyászt borítottak a jelező lámpásra. Az utca gázlámpái is mind gyászolnak. Az apró mécsesek lángja még sokkal szomorubb így ebben a verőfényes világban.

Délután négy óra felé az utcák egyhangúsága kissé megélnkül.

Itt most ennek templomba az emberek. Odaát Bécsben, most indul meg a halottas kocsis a kapuczinus templom felé.

Valamennyi toronyban megkondul a harang és a szellő szárnyán repülnek a

kongó, panaszos hangok, szétvinni a hirt mindenfele, hogy temetik a királynét.

És mig künn zug-bug az érc is, benn sirva beszél a pap a hiveknek, hogy most temetik a királynét. A köny megjelenik a szemekben. A szívek összeszorulnak. Csak most érzik az emberek, hogy mi volt nekik az az asszony, akit épen most kísérik el utolsó útjára odaát Bécsben.

A belvárosi róm. kat. főplébánia templomban délelőtt 10 órakor volt a gyász istentisztelet. A templom közepén volt a díszes katedra, ezen egy aranyozott korona. A misét Kirner Károly apátplébános mondta fényes segédlettel. A gyásztiszteleten ott voltak a főváros és megye itthon maradt tisztviselői, a fővárosi iskolaigazgatók, az összes fiú és leányiskolák növendékei tanáraikkal és tanítóikkal, a központi kat. legényegyesület tagjai és rendkívül nagy gyászoló közönség.

A **ferencziek templomában** délelőtt 9 órakor Bán Sándor prior tartotta a gyásztiszteletet. A díszes gyász-emelvényen Erzsébet királyné arcképe volt délszaki növények között. Az istentiszteleten ott voltak Csátary Lajos dr. min. tan. vezetése alatt az igazságügyi orvosi tanács tagjai. Kivülük az összes padokat a 48—49-es öreg honvédek foglalták el, kik közül két sora katedra mellett őrt állt.

A **székvárosi templomában Hoffmann** Benedek prior tartott délelőtt 10-kor gyásztiszteletet, a templom szinte zsúfolva volt előkelő gyászoló közönséggel.

Az **angolkisasszonyok** lipót-utcai templomában az összes növendékek jelenlétében reggel 8 órakor volt az istentisztelet, melyet páter István szerzvitarendű szerzetes tartott.

Az **erzsébetvárosi róm. katolikus** templomban tartott gyásztiszteleten Jekelfalussy Béla pontifikált és a főváros Erzsébet leányárvaház énekkara gyászdalokat énekelt.

A **jösszevárosi templomban Kaucovics** Béla czelebrált, kinek dr. Bundala és Szokoly kaplánok segítettek a szertartás körül, még a **ferenczvárosi** templomban Kurz Vilmos plébános segédletével tartottak istentiszteletet, hol az opera énekkara engesztelő rekvizmet énekelt.

A **budavári koronázó Mátyás-templomban** délelőtt 10 órakor volt a gyásztisztelet, amelyet dr. Nemes Antal budavári plébános czelebrált nagy papi segédlettel. Ott voltak a misén az összes államtitkárok, a főbb állami hivatalnokok, a felsőbb bíróságok tagjai, az egyetemek rektorai és dékánjai, a tábornoki kar, a szolgálaton kívül törzs és főtisztek. A diplomáciai karból ott láttuk: Bazilio orosz főkonzult a konzulátus tagjaival együtt, Barlovác György szerb főkonzult, Weisz Soma szerb kir. alkonzult, Lutfi bey török főkonzult, Kunz spanyol, Szakheer belga, Birnbaumportugál, Brüll angol, továbbá az olasz alkonzult a konzulátus tagjaival stb. Ott volt a kerületi előljáróság testületileg a polgárság élén. Mire alatt az énekkar és zene **Vavrinecz** Mór karnagy vezetése alatt megható régi énekeket adott elő.

A **vizvárosi plébánia templomban Dömötör** Gedeon plébános, a vizvárosi Szent-Erzsébet plébánián **Berger** Márk kapuczinus atya végezte a szertartást. A krisztinavárosi plébánia templomban **Rostaházy** Kálmán plébános, az ujlaki templomban **Ott** Ádám plébános, az országuti plébánia templomban **Liposevics** Lauris kapuczinus atya, a tabáni plébánia templomban **Zierer** Károly plébános, az óbudai templomban **Kirschoffer** Károly plébános. A lipótvárosi bazilikában **Lollok** Lénárd apátplébános, a tereztvárosban **Stieber** Vince apátplébános, a köbányai plébánia templomban **Benedikovich** Károly plébános arította meg a gyászmisést.

Budapest székes főváros összes iskoláiban és tanítóintézetekben az előadások szüneteltek. Az intézetek vezetőik élén testületileg vettek részt az egyes

templomokban tartott gyásznépeken. Az iskolai ünnepélyeket valamennyi állami és községi intézetben szeptember 19-én, hétfőn tartják. Ma egyedül a VIII. kerületi polgári fiú iskolában tartották meg a gyásznépelet.

A **budai izraelita templomban** a mai újévi ünnep alkalmából délelőtt 10 órakor istentisztelet volt, amelyen **Goldberg** Rafael rabbi szép emlékbeszédet mondott a királyné fölött.

A **székvárosi egyházközség** zöldfa-utcai kápolnájában ma délelőtt tartották meg a gyásztiszteletet Erzsébet királyné lelki üdvéért. A misét, amelyet **Barlovác** budapesti szerb főkonzul, **Weisz** Soma konzul s a budapesti szerb kolónia számos tagja megjelent, **Kosztics** esperes mondotta.

Az **ágostai evangélikusok** Deák-téri templomában ma d. e. 10 órakor tartották a királyné halála alkalmából gyászbeszédet és imádsággal egybekötött istentiszteletet. A gyászbeszédet **Schrantz** János, a hitközség lelkésze mondta német nyelven. Délután 4 órakor magyar gyásztiszteletet lesz.

A **budapesti református egyház**, Kálvin-téri templomában ma d. u. 4 órakor gyásztiszteletet tart imádsággal, holnap délelőtt 10 órakor pedig gyászbeszédes istentiszteletet.

A **Lipót-mezei tébolyda templomában** ma d. e. 10 órakor tartották a gyásztiszteletet. A szertartáson az intézet igazgatóján, tisztviselő karán kívül mintegy kétszáz beteg és a szomszédos nyaralók közönsége vett részt.

A **magy. kir. mezőgazdasági muzeum** helyettes igazgatója a muzeum személyzete előtt megható gyászbeszédet tartott. A mai napon a muzeum zárva van.

Az **országos statisztikai hivatal** személyzete előtt ma délelőtt **Varga** Gyula osztálytanácsos, az intézet aligazgatója határos szép beszédben emlékezett meg az elhunyt királynéről. A hivatal ma szünetel.

A **magyar ipar és kereskedelmi bank részvényirtás** Erzsébet királyné szobrára ötezer koronát adományozott.

A **kassai kereskedelmi és iparkamara** elhatározta, hogy Erzsébet királyné nevével viselő országos alap alkotását kezdeményezik, amelynek jövedelmei iparos- és munkásrák segélyezésére fordíttassanak örök időkre.

A **kamara** 1000 forinttal adakozott erre az alapra.

A **«Szekesfővárosi III. ker. kör.»** választmánya Gyulányi Adolf elnök indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy a királyné 6 Felsőlegény elhalálása fölött érzett mély gyászt jegyzőkönyvbe iktatja, 30 napig a gyászlobogót kítűzve tartja, s ez idő alatt nagyobb szabású estéleket nem tart. A Budapestben fölláttató Királyné-szoborra 100 koronát szavazott meg és saját tagjai között gyűjtést indít 6 Felsőlegény arcképeinek beszerzésére.

Az **iparos ifjak országos egyesülete** tegnap tartott kormányzótanács ülését elhatározta, hogy az országos gyász jeléül 30 napig az egyet gyászlobogóját künn hagyja, s tagjai gyászfátyolt viselnek. A szoborra tagjai között gyűjtést indít.

A **budapesti könyvkötők, kestyűsök stb.** ipartestülete ma **Briester** János elnöke mellett a nemzeti gyász alkalmából ülést tartott, amelyen mély gyászának adott kifejezést.

A **királyi palotai Szent-Zsigmond** kápolnájában szeptember 21-én szerdán reggel ünnepi gyásztiszteletet lesz Erzsébet királyné lelkiüdvéért. A gyászmisén testületileg jelennek meg: az udvarnagyi hivatal, a várkapitányság hivatalnokai és alkalmazottai.

A **görög egyház** Petőf-téri templomában hétfőn, e hó 19-én délelőtt 10 órakor lesz a gyásztisztelet.

A fejedelmi vendégek.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójának távirata.)

Bécs, szeptember 17.

Luitpold bajor régensherceg ma reggel 6 óra 10 perczkor érkezett ide. Lajos Viktor főherceg, Lipót bajor herceg és a bajor követ fogadták.

A **román király** háromnegyed 7 órakor érkezett ide. Fogadására megjelentek Ottó főherceg, Ghika román követ és Arnold román konzul. Ugyanakkor érkezett meg **Keresztély** schleswig-holsteini herceg, akit Jedina sorhajókapitány és Rumbold nagykövet fogadott.

Ugyanezen a vonaton jött **Alfréd** szász-köburgi herceg. **Alexej** nagyherceg 7 óra 40 perczkor érkezett meg Karlsbadból. Fogadására megjelentek Ferencz Ferdinánd főherceg, Liechtenstein herceg pétérvári osztrák-magyar nagykövet, továbbá Kapniszt gróf bécsi orosz nagykövet a nagykövetség személyzetével, a nagyharcz mellé beosztott Spaun báró altengernagy, a hadtestparancsnok, a városi parancsnok, a helytartó és a rendőr-főnök.

Bécs, szeptember 17.

Vilmos német császár tegnap este röviddel 10 óra előtt **Potsdamból** elutazott és ma délután 1 órakor Bécsbe érkezett.

A német császár Bécsben való tartózkodása csakis a temetés tartamára terjed ki. Közvetlenül a temetés után elbucszik a királytól azután a német nagykövetség megy, ahol megebédel, nyomban pedig visszautazik Németországba.

A temetés előtt.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójának táviratai.)

Bécs, szeptember 17.

A magyar kormány, amelynek összes tagjai ide érkeztek, ma déli 12 órakor, mielőtt a ravatalt a közönség elől elzárták, **Bánffy** Dezso báró miniszterelnök vezetése alatt helyezte el koszoruját, amelynek hatalmas nemzeti színű szalagján a felírás olvasható: «A magyar kormány — Erzsébet királyasszony-nak.»

Bende Imre nyitrai püspök ma reggel fél kilenczkor misézett a ravatalnál.

Az itt jelenlevő **római katolikus magyar egyháznagyok** ma **Vassary** Kolos bíboros hercegprímással értekeztek a királyné **Budapestben felállítandó emléksobrára** való adakozás ügyében.

Ugyanezen ügyben az **osztrák-magyar bank** főtanácsa, a legközelebbi ülésének egyiken fogja a kellő intézkedéseket megtenni.

Ideérkezett eddig 52 megyei törvényhatóság és 33 város küldöttsége, melyek mindegyike a főispán, illetőleg polgármester vezetése alatt legalább három tagból áll.

A küldöttségi tagok közt van az országgyűlésnek még mintegy ötven oly tagja, aki a tegnapi küldöttségben nem volt megnevezve.

Bécs, szept. 17.

Gyönyörű őszi nap virradt a városra. A felhőtlen kékben pompázó égboltozat csudálatos kontrasztot képez a komor feketeségbe borult várossal, a lakosság szomorú hangulatával.

Hajnál óta talpon van az egész város. A legtávolabbi külvárosokból is ezrével özönlik a nép, a férfiak, asszonyok, gyermekek a Burg felé, amely körül már reggeli 8 órakor **valóságos élve-szélyes volt a tolongás.** Beláthatatlan tarka emberáradat hullámzik mindenfelé, uniformisok, diszmagyar, bosnyák és egyéb festői öltözetek kaleidoskopszerű változatban tünedeznek fel a tömeg között.

A burg nagy udvarában ember-ember hátán tolong. Mindenki látni akarná még egyszer, utoljára, a Nagyasszony koporsóját. Már reggel 5 órakor kezdtek sorakozni az emberek a burgkápolna előtt és 9 órakor már a tegnapinál is jóval na-

gyobb tömeg várakozott a kápolna megnyitására. Tizenkét óraker elzárják a kápolnát a nagy közönség előtt.

Dél óta az összes harangok zognak. Szomoru kongásukba belevegyül a kivonuló katonaság lépteinek egyhangu zaja. A burgtól a kapuczinusok templomáig vezető rövid uton megkezdik a kordon felállítását s a nép mindenütt hátrább szorulva megingathatlan falba tömörül. Legnagyobb a tolongás a Neuer Markton, a kapuczinusok temploma előtt, ahol már egész sereg külföldi vendég, tiszt van együtt.

A templom disze a lehető legegyszerűbb. Kívül mindössze egy hatalmas, fekete zászló. Csupán ott, ahol a királyt fogadják, van feketével kitapétázva.

Két óra van. A küldöttek, meghívottak együtt vannak a Burg udvarán. Kigyulnak a feketével bevont gázlámpák. Minden készen van a királyszeszony utolsó útjára. Az óriási tömeg ünnepélyes csöndben várja a gyászmenetet, hogy távozó királynéját még egyszer üdvözölhesse.

A királyné.

(Az Esti Hírlap tudósítójának táviratai.)
Bécs, szeptember 17.

A király 6 Felsége ma délelőtt 9 óraker fogadta az idegen uralkodók és fejedelmi személyek Bécsbe küldött rendkívüli képviselőit, akiket Goluchowszky gróf külügyminiszter mutatott be ő felségének. Egy órával később az uralkodó az ideérkezett külföldi uralkodókat fogadta, kivéve a szász királyt, amit már a pályaudvaron üdvözölt ő felsége.

Bécs, szept. 17.

A király holnap délelőtt Schönbrunnban az országgyűlés mindkét házának elnökét, Seilágyi Dezsőt és Károlyi Tibor grófot kihallgatáson fogadja.

Apróságok.

A királyné és a halál. Erzsébet királyné már évek óta megbarátkozott a kimulás gondolatával. Csak két óhajta volt: hogy ne az ágyában és hogy fájdalom nélkül haljon meg. E tavasszal, még jóval a nauheimi kura előtt, mikor még senki se gondolt arra, hogy szivbaja van, egy magasrangu személyiség örömet fejezte ki, hogy a királyné milyen jó színben van.

— Hagyja el kérem, felelt a királyné, jól tudom, hogy én már csak egy sétáló holttest vagyok.

Nagyon sokan, maga a király is óvta, hogy idegen helyen, a külföldön ne aludjék nyitott ablak mellett, de a királyné hajthatatlan maradt és csak nemrégiben is így felelt egy ilyen figyelmeztetésre:

— Nem félek a haláltól, nem félek az emberektől. A halál rendeltetés. *Aki nekem fájdalom nélküli halált készít, nem tesz velem rosszat*, maradjanak hát nyitva az ablakok.

A király idegei. Mikor a király leányát Mária Valériát megpillantotta, görcsös zokogás vett rajta erőt. A sírás után megkönnyebbült és bánatos hangon mondá:

— Milyen sajtóságos szeszéjei vannak az idegeknek! Az utóbbi hónapokban annyiszor volt alkalmam ta-

pasztalni, hogy vannak idegeim és most alig jelentkeznék.

A trónörökös halálhíre. A királyné volt az első, aki 1889 január havában azt a rémes hírt megírta, hogy Rudolf trónörökösét Mayerlingben halva találták. A királynak — éppen úgy mint ma egy hete — elkellett volna utaznia és ehhez már minden készülődés megtéte. A királyné valóban hősi akarataróval legyőzte iszonyu fájdalmát és csak attól félt, hogy nem lesz képes királyi férjével elég kiméletesen tudatni az öket ért óriási csapást. A király délelőtt negyed tizenegy óraker vig hangulatban jött bucsuzni. Amint neje tekintett rögtön elkomolyodott.

— Mi történt? Rosszul vagy? kérdé részvétel.

A királyné lesütötte a szemét és nem felelt.

— Valami szerencsétlenség?
A királyné lassan bólintott a fejével.

— Beszélj hát! Kérlek!

— A trónörökös...
— Mi van Rudolfal? Beteg?
A királyné ismét bólintott és összekulcsolta a kezét.

Erre a király a legnagyobb izgatottsággal kiáltotta:

— Meghalt?
A királyné remegő hangon felelt:
— Igen... meghalt! — és könnyben uszó lélekeli szemével nézett a férje szemébe.

A király homlokához kapott és ismételtén kiáltá:

— Eh, ostobaság! Az nem lehet!
A királyné csendesen hozzá lépett, meghatoltan megszorította a kezét és szeliden mondá:

— Fájdalom igaz... Rudolfunk meghalt.
Ujra meg újra ismétlé a király:
— Ez nem lehet!... Ez lehetetlen.

És dolgozó szobájába sietett, hogy a eljes igazságot, az esetet és annak részleteit megtudja.

Budapest, szeptember 17.

+ Fizet-e utadót, aki állami adót nem fizet? A m. kir. közigazgatási bíróság előtt — mint értesülünk — ez a kérdés merült fel. Egy panaszos ugyanis — Szobel Jakab — azzal a megokolással kérte utadójának törlesztését, hogy ő megszüntetve üzletét, állami adót nem fizet s így utadót sem kell fizetnie, nem lévén mi után kivetni. A közigazgatási bíróság ezzel szemben úgy döntött, hogy az utadót meg kell fizetni, mert az állami adó s így az utadó is három évre van kiszabva s így az, hogy egyik vagy másik évben valaki nem fizet állami adót, nem mentheti őt fel az utadó fizetése alól.

TÁVIRATOK

ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Páris, szeptember 17. (Az Esti Hírlap távirata.) A «Gaulois» szerint az a tiszt, akinek letartóztatását jelezték. *Kelet-Franciaországban állomásozó ezredes. Ő adta át a bírának a Dreyfus-ügyben azokat az okiratokat, amelyeket a védelemmel nem közöltek és amelyek alapján Dreyfust elítélték.*

Páris, szept. 17. (Az Esti Hírlap távirata.) A *Matin* a következő leleplezéseket közli, melyek állítólag a minisztérium egy tagjától származnak. Midőn Cavaignac Henry hamisításait felfedezte és Brisson a Dreyfus-pör revíziójának kérdését fölvetette, Cavaignac új bizonyítékokról tett jelentést, melyek hitelesek, 1894-ben keletkeztek és a bírakat Dreyfus bűnösségéről meggyőzték. Zurinden, ugy Cuiquet százados, ki a hadügyminisztériumban az iratcsomót tanulmányozta, szintén ezekre az ügyiratokra hivatkoz-

nak. Zurinden szeptember 9, és 10-én megvizsgálta ezeket, valódiaknak és határozottaknak találta. Néhány miniszter társa osztozott véleményében, mások azonban ellene szóltak, de mindnyájan, kik az asztal körül ültek, megdöbbentek hogy mindezeket a jegyzeteket, leveleket, értesítéseket és sürgönyöket, akár valódiak ezek, akár nem, négy évvel ezelőtt nem mutatták Dreyfus védőjének; ez a percsomó a széljegyzetekből tünt ki. Ezzel tehát hivatalosan leleplezték le azt, hogy a törvényellenesség, melvről Zola szólt, tényleg létezett, de melyet az esküdtsek elnöke nem engedett behízonítani. Mivel a törvénytelenséget konstataáltak, az iratok valódiságának kérdése háttérbe szorult. A minisztertanács elismerte, hogy a törvénytelenség következtében az ítéletet meg lehet semmisíteni, de elismerte azt is, hogy a felelősség Mercier, az akkori hadügyminisztert terheli, ki minden diplomáciai okosság mellőzésével eszközölte ki a tárgyalás mellőzésével az ítéletet. Ebből következik, hogy a revízió megkezdése és a per tárgyalása alkalmából Mercier intézkedéseit kénytelenek lesznek bíróság megvizsgálni, minek az volna a következménye, hogy Mercier bevádolják, Ettől a kimeneteltől rettentek vissza a miniszterek, mivel attól félnek, hogy a botrány még nagyobb mérveket öltene.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás meghadulottására és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hírlap közönsége, tehát az egykrajzáros hírlap minden vasárnap számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyat

sorsjátékot

rendezünk.
Egy krajzárért az Esti Hírlap minden vasárnap játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is.
A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak 200 korona.
Gondunk volt arra, hogy valóban pénzürtéki, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnali pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk.
Így választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekre a következőket:

1. Munkácsy összes munkái és élete. Nagy diszkialás, vagy
2. Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy
3. Női aranyóra, aranylánczozal.

A hétszáz koronás nyereménytárgyak:

1. A Pallas nagy Lexikona, az összes ismeretek tára diszkóban, vagy
2. Kitűnő gyártmányu bicikli vagy
3. Kettős fedellű férfi aranyóra, aranylánczozal.

E sorsolásunkra a m. kir. szabadalmi hivatalból 11,614. szám alatt kizárólagos szabadalmunk van, a m. kir. lottóüvedéki igazgatóság pedig 769. számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a pénzügyi hatósági engedélyt. A sorsolás kir. közjegyző hivatalos közreműködésével történik.

A mai nap kibocsátott lappeldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtt tartatik Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában s a sorsolás eredményét a húzás napján délután megjelenő számunkban közöljük.

A pénteki

lappeldányainkra való sorsolás ma szombaton délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a szeptember 16-iki pénteki e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a szeptember 16-iki pénteki

* AG—941 *

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja.

Felkérjük e pénteki lappeldány tulajdonosát, hogy az 50 koronás, tetszése szerint választandó nyereménytárgy átvétele végett kiadóhivatalunkban jelentkezni sziveskedjék.

AZ ESTI HIRLAP
Honvéd-u. 4.

ESTI HIREK.

Különfélék.

— **Natalia.** Mint lapunknak Belgrádból sürgönyzik valótlan az a hír, hogy Natalia a jövő hónapban meglátogatja fiát, Sándor szerb királyt. A volt királyné az őszi hónapokat Biaritzban fogja tölteni, a telet pedig Olaszország nagyobb városaiban.

— **Kinevés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Baumgarten Károly dr. budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki bírót a budapesti ítélőtáblához bírónak nevezte ki. A kinevezésben az az érdekes, hogy e hónap 13-án kelt és így amellett szól, hogy a király nagy gyász daczára is szakadatlanul dolgozik.

— **Kossuth születésnapja.** A főváros polgársága Kossuth születésnapjának évfordulóját vasárnap este 8 óraker a Baross-u. 59. sz. a függetlenségi polgári körben ünnepli meg. A könyvatos lapnak az a tegnapi hire, hogy holnap egy soroksári-utcai vendéglőben Kossuth születésnapja alkalmából bankett lesz koholmány.

— **A Murányi-utcai rejtély.** A Murányi-utca 59. sz. a házban mint emittették, attól halántékkal, halva találták Blau Ede vasuti hivatalnokot. A hatóság emberei a legszorgosabb kutatás után sem akadtak a revolverre s így az a gyanu is fölmerült, hogy az illető orgyilkosság áldozata lett. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, ahol ma boncolták föl a törvényszék és rendőrség kiküldötteinek jelenlétében. A törvényszéki orvosszakértő csupán csak annyit állapíthatott meg, hogy a lövés közvetlen közelről történt. Semmi nem mutatott arra, hogy idegen kéz lötte meg s így csak az öngyilkosság esete áll fenn. A holttestet boncolás után koporsóba tették s az izraelita temető halottas házából temették el.

— **A német császárné huga menyasszony.** Berl. B. Courier szerint a német hivatalom fővárosában az a hír van elterjedve, hogy Feodora schleswig-holsteini hercegnőt, Viktória német császárné legfiatalabb huját, a mecklenburg-schwerini uralkodó nagyherceg egyik öccse eljegyezte. E hír alaposága mellett szól az a körülmény, hogy Feodora hercegnő a mecklenburg-schweini nagyhercegnéhez Rebensteinfeldre utazott.

— **Egy sakkjátszma 215 év előtt.** A fényűző szász választófejedelem III. György lehetett az élő figurákkal való játék feltalálója. Karlsbadban a Szent-Jánosid melletti réten «A zum goldenen Schild» ház mostani kertjében, nagy sakktablát rendeztek és a mezőket fehér és fekete kendőkkel jelezték. Az alakok száma a fejedelem és az éppen akkor Karlsbadban időző Lauenburgi herceg személyzetéből telt ki. Az összes résztvevőket megfelelőleg öltöztették, ugyanis az egyik részt fehérbe, a másikat feketébe. A sakktablától megfelelő távolságban a meghívott vendégek részére tribünt és mindakét játékos, a választófejedelem és a herceg részére külön állványt állítottak föl. Rendkívüli ünnepélyességgel, egy induló hangjammal vonult föl mind a két sereg, melynek különössége és jelentősége fellépése nagy derűtséget keltett. A játék egészen szabályosan ment végbe, az alakok a legnagyobb pontossággal foglalták el a nagy táblának, a játékosok ál-

tal megnevezett mezőjét. A játék lefolyása sajnos nem maradt meg; csak arról szól a krónika, hogy a választófejedelmé volt a győzelem.

— Gyors segítség. Mama, mama egy egér esett a tejbe!

— Kidobták?

— Óh nem, utána dobtuk a macskát is!

— Az újpesti anyakönyvvezető. A mai Budapesti Közlöny szerint a belügyminiszter a Janos Pál elmozdítása által megüresedett anyakönyvvezetői állást a belügyminiszter betöltötte. Pest megye közigazgatási bizottsága első helyen Rákóczy Aladár volt újpesti fogasztási adóhivatali főnököt, II. helyen Navarra József körösjei jegyzőt, III. helyen Németh Béla hidegkúli jegyzőt, azután IV. helyre Dunkl Jenő báró államtitkár és Baksay Sándor anyakönyvvezetőt jelölte. A belügyminiszter az utolsó helyen ajánlott Baksay Sándort nevezte ki. A hivatalos lap közlése így hangzik:

A m. kir. belügyminiszter Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében az újpesti anyakönyvi kerületbe az 1898. IV. t. cikkben rendszerezett IX. fizetési osztály 3 ik fizetési fokozatába sorozott anyakönyvvezetői állásra Baksay Sándor kaposvári anyakönyvvezető helyettesét nevezte ki. Kinevezte továbbá anyakönyvvezető helyettesekké ugyancsak az újpesti kerületbe Keleti Antal eddigi urii kerületi anyakönyvvezető helyettesét, nyug. kir. adópenztárnokot, a rákospalotai anyakönyvi kerületbe Sárosi Sándor eddigi újpesti anyakönyvvezető helyettesét.

— Figyelmes férj. Édesem, ha nem jöhettek vacsorára haza, majd néhány sorban értesítelek.

— Főlöszleg. Már megtaláltam azt a néhány sort a mellényed z-ebében.

A kénes szódavíz a legjobb asztali víz. Gyomor-, gége, görvélybántalmaknál kiváló hatású. Kapható minden jövevű étteremben és fűszerkereskedésben.

SZÍNHÁZAK.

4 színházak ma zárva.

* **Loie Fuller balesete.** Párisból tájékoztatók, hogy Loie Fuller, a nálunk is ismert híres szepentintáncosnő a párisi Folies Bergère-ben tartott főpróba alkalmával ugyancsak a karját, hogy hosszabb időre félbe kellett szakítani a fellépetit.

* **Egy kis félreértés.** A svéd királyi udvari színházak intendánsa a stockholmi drámai színház főnökehez e napokban a következő sürgőnyt küldte: «Kérek rögtön udvari kegyet.» («Udvari kegy» egy új dráma, mely e hónap végével kerül színpadra, mely a hónap végével kerül színpadra, aki nem gondolt a darabra röviden így felelt: «Az udvar most Marstrandban van.»

* **Berlini Chansonette statisztika.** Egy berlini világ, aki sokat hányódik-vevődik a német császárváros alantas művészkörében, kétszáz berlini chansonette hölgy statisztikáját állította össze. Ezeknek létszáma a 7 és 47 év közt ingadozik. Az, aki az utóbbi korig vitte föl a 26 éves leányával együtt működik és csak kevesen tudják azok közül, akik az «X. nővérek»-nek tapsolnak, hogy anya és leánya hajlongnak előttük. Előzetes névze a 200 közül 36 divatárúsnő volt, 22 varrónő, 18 elárúsítónő, 10-10 nevelőnő és könyvelőnő, 7 minden, 6 gyárimunkásnő, 5 vasalónő, 3 tanítónő. Negyvenhárom már szerepeltek valamilyen színpadon és negyvenöt volt «kitanult» chautant-nekesnő. A 200 között 35 férjes, 21 elvált, 9 elhagyott és 24 özvegy van. A legtöbbben könnyelmű életet folytat, de azért a szorgalom és a tisztesség dicséretes példáira is akadnak. Ezek közül sokan egész nap üzletben dolgoznak, kézimunkát végeznek, zeneleckéket adnak, este pedig a dobogóról mullattatják a közönséget, mert bizony a «zársi» nem mindig fényes és egy este két és husz márkát között ingadozik. Nemzetiségre nézve a 200 közül 45 szülteit berlini, 28 poroszországi, 16 szász, 10 hamburgi, 8-8 poseni és nyugati poroszországi, a 70 külföldi közül a kis Dánia 26-ot küldött, Ausztria huszat, (valószínűleg inkább Magyarországra, mint Ausztria), tizen Anglián, nyolcat Amerika, három Hollandián, kettőt Franciaországra és egyetlenegy Olaszországra. Ere a kérdésre miért lett ön chansonette? a legtöbb így felelt: «Hogy megélhessek.» Némelyek: «Mert szeretek énekelni...» mások: «mert tetszett ez az élet.» D. komoly feleletekben sem volt hiány: «hogy a szüleimet eltarthassam»

mondták ezek, míg elég jellemző ez a felelet is: «Hogy könnyebben jussak férjhez.»

* **Klondyke a színpadon.** Az aranyásók Mekkáját, a legészakibb Amerikában fekvő Klondyket a londoni Empire-színház egy látványos ballet keretében bemutatja az angol közönségnek.

* **A namuri szöke.** Pálmay Ilka legközelebb ismét fellép a bécsi Theater an der Wien színpadán, még pedig a «Namuri szöke» című új operettben, melynek zenéjét Müller Adolf írta.

* **A párisi színházak műsora.** Odeon programjába eddig föl van véve: «Colinette» J. Martin és J. Lenotre vigjátéka, C. Mendés «La reine Fiamette»-ja Pouvillan és d'Artois «Antibel» című parasztrámája, «Les truands» írta Richépin és valószínűleg a béziersi antik színpadon e nyáron nagy sikerrel adott «Dejanire» című zenedráma, amelyet Louis Gallet írt C. Saint-Saens kísérő zenéjével. — Sarah Bernhardt az «Renaissance»-színházának Catulle Mendés «Medea»-ját, Edmond Iosand «L'aiglon» című napoleonida-dramáját és Richépin «La Gitane»-ját fogadta el. A többi 30 párisi színház is tucatszámra hirdeti az újdonságokat, melyek valószínűleg szintén tucatszámra fognak letenni a műsorról.

* **A hatodik.** Albin Valabréque most fejezte be a «L'étude Tocasson» című háromfelvonásos vaudevillejét, melyet Maurice Ordonneau-val írt együtt. Ez már a hatodik színdarab, melyet a két szerző kollaborálásánál köszönhetünk. Az eddig írt öt darabjuk 300.000 frankot jövedelmezett nekik. A nálunk is kedvelt «Baba» Párisban 200. Londonban 70) előadást ért meg. Durand és Durand pedig a Vigaszínháznak nagy vonóerejű műsordarabját Franciaországban 3000-szer adták. Így már édesmes színdarabot írni.

Sport.

* **Merész uzsó.** Holmes Ferenc, a birminghami távuszó e hónap 8-án Doverből kísérletet tett, hogy a Manche csatornát átúszza Calais-ig. A nap erősen tűzött, a tenger tükörsima és a csatorna lefelé futó apály kedvezett az uzsónak, mikor délelőtt kevéssel tíz óra előtt elindult. Egy evezős csónak egy kormányossal, két matrózzal, néhány jobarártjával és a fivérével kísérték. A napsugarak ellen sapkát tett föl és behunyt szemmel kellett uzsni, mert a vízszínen csillogó napfény vakította. Csak néha nyitotta ki a szemét, hogy uszáját a csónak szerint irányítsa. Holmes percenként 30-33 tempót csinálva uszot és nem látszott lankadni. Délben már nyolcz angol mérföldnyire távozott a parttól, amit részben az apály árjának köszönhetett. Ekkor erősítést adott neki: forró tejet és vagdalt húst. Több nagy gőzös jött arra, s az egyik annyira közeledett az uszóhoz, hogy intenie kellett, hogy forduljon oldalvást, de utána pedig «Perseus», az angol czirkáló haladt el teljes gőzzel az uszó mellett, Délután 6 órakor a levegő érezhetően lehűlt és a csatorna francia oldala ködbe merült. Hét órakor tanácskozást tartottak, hogy folytassák-e az uszást, Holmes nem akarta abbahagyni, mert úgy érezte, hogy még több óráig is bír uszni. De mikor a francia partról szellő kezdett feléje fújdogni és a hullámok neki csapódtak, engedett a csónakban ülők sürgetésének és felhagyott az uszással. Kilenc óra alatt 24 angol mérföldnyire uszott.

KÖZGAZDASÁG.

Az áru- és értéktözsdekről. A nemzeti gyász és a zsidó újév miatt a forgalom teljesen szünetelt, a vezető értékek még névleges árfolyamokkal sem rendelkeztek.

Szédelő nagykereskedő. Amar D. M. budapesti nagykereskedő cég a napokban fizetéseketelen lett. A szenzációs bukás nyomán érdekesebbnél érdekesebb dolgok kerülnek napvilágra. Ma érkezett ide a bukás hírére Savadich Milán sabaczi kereskedő, kit Amar Mihály szintén megkárosított. Savadich ugyanis megbízta Amart, hogy szilvatermését meghatározott szállítási határidővel értékesítse az itteni piacon. Amar a megbízatás értelmében járt el, eladta a szilvát itteni kereskedőknek és amint ez már szilvakereskedésnél szokásos, megfelelő készpénz-előleget vett fel. Ezt, a körülbelül 1000 forint összegű előleget Amar Mihály elküldte Savadichnak Sabaczbba, és ennek ellenében biztosítási váltót kért. A sabaczi kereskedő elküldte a váltót, de néhány nap múlva egy másik levelet kapott Amartól, melyben arról értesíti, hogy a beküldött váltót nem használhatja, mivel *czirill betűkkel van aláírva.* Ennélfogva egy másik, latin betűkkel aláírt váltót kért, de a régi váltót csak később küldheti vissza, mert azt a pénzügyigazgatósághoz küldte bélyegvisszatérítés céljából. A hiszékeny Savadich eleget tett Amar kívánságának és elküldte neki a másik váltót is. Most végre kiszült, hogy Amar Mihály mind a két váltót értékesítette és mind a kettőre felvette az egész összeget. Ezzel a manipulációval, ugylátszik, az itteni szilvakereskedők is károsultak az adott előleg erejéig, mivel Savadich vonakodik a lefoglalt szilvát szállítani. Még mulatságosabb az, hogy mily módon szerzett utóljára pénzt egy itteni előkelő banktól. Közvetlenül elutazása előtt elment a bankba, hol igen jól ismerték és azt mondta, hogy 15000 Louis d'or-ja van beváltani való, de kéri, hogy az ennek megfelelő összeget rögtön előlegezzék és majd másnap elküldi az aranyakat a bank pénztárába. Mivel Amarnak a banknál hitele volt, nem vonakodtak kérésének eleget tenni és kifizették neki a kért összeget. A bank maig is vár a Louis dorokra; az összeg, melyet Amar Mihály, elutazása előtt üzletbarátaitól sebtiben beszerzett, még nem határozható meg pontosan, de felrughat körülbelül 86.000 forintra. A bankok váltókezeléseiről is megtudták már, hogy a legtöbb váltófedezet, melyet Amar a pénzügyintézeteknek átadott, fizetéseketelen szerb a román kereskedőktől, — nagyobbbrészt Amar rokonaitól — származnak. Ily körülmények közt könnyen elképzelhető a nagy felindulás és megbotránkozás a károsult kereskedők között valamint pénzügyi körökben is. A hitelezők elhatározták, hogy a vagyombukott ellen erélyesen járnak el. Mint értesítünk, tegnap érkezett a legelső hír Amar Mihályról elutazása óta, sürgöny alakjában. Ebből a sürgönyből kiülök, hogy Amar Mihály jelenleg Nizzában időzik, hová Fiume és Trieszten keresztül utazott. A károsult czégek tehát ma sürgönyileg felszólították Amar Mihályt, hogy *keddig* annál inkább is visszatérjen Budapestre, mivel ellenkező esetben büntetőfeljelentést tesznek ellene.

Felelős szerkesztő: Gáspár Artur.

Egyéves önkéntesek elegánsan, izléssel és olcsón felszereltemek.

Weinert és Grünbaum ósasz. és kir. udvari szabóknál Budapest, IV., Váci-utca 27. II. Vilmos német császár udvari szállítói.

Portugál királyi udvari szabók József Főherceg udvari szállítói, József Agost Főherceg kamarai szállítói.

Minden katonai ügyre vonatkozó, a főbb irányadókat tartalmazó könyv cske díjtalanul, postán pedig bérmentve. 195

Felelős szerkesztő: Gáspár Artur.

Egyéves önkéntesek

Weinert és Grünbaum ósasz. és kir. udvari szabóknál Budapest, IV., Váci-utca 27. II. Vilmos német császár udvari szállítói.

Portugál királyi udvari szabók József Főherceg udvari szállítói, József Agost Főherceg kamarai szállítói.

Minden katonai ügyre vonatkozó, a főbb irányadókat tartalmazó könyv cske díjtalanul, postán pedig bérmentve. 195

Olcsó valódi arany és ezüst- nemü bevásárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan sz hályozott z-eórák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít

LUKÁCS M. MÁRTON

ékszer és órák czég Budapest, IV., Váci-utca 4. szám. a szilvatermésével szemközt. Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Diana-Kert

Nap-utca 13. 189

A főváros legszebb kerti vendéglője. Tér: 1500 személy részére.

SZCZEPANOWSKY, vendéglős.

Katonai iroda.

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Kizárólag törvényes katonai ügyekkel foglalkozik, melyek a tiszték, legénység és vedőkörök ügyeire vonatkoznak. Elintézi reklám-cékokat, mint pl. póttartásokba való sorozást, kieszközöl utleveleket, időelőtti nősülése engedélyeket stb. 175

Dominka János v. cs. és kir. százados.

Vasvári Mór

FÉRFI-SZABÓ

Károly-laktanya

rendkívüli nagy raktára kész ruhákban és nyersanyagban. 219

feloszlik.

Fontos önvédelemre.

Bull-dogg-Nemes is

6 lövőtűz revolver csak

Börtárska szíjjal és tölténnyel 5 frt. Vadász-fegyverek nagy választékban.

Földessy L. puskaműves Bpest, Muzeum-körút 3.

Vidéki szétküldés utánvett vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 181

Városi kerékpárraktára az

ADRIA Első magyar varrógép és kerékpárgyár részvénytársaságnak a legelőkelőbb és legnagyobb kerékpáriskoláját

7. évi augusztus 1-től

Andrássy-ut 69.

a Plasztikon épületében van.

Az augusztus 7-iki Budapest-Siófoki nagyversenyen az első díjat «Adria» kerékpárron nyerték. 169

TISZTI- és

egyéves önkéntesi egyenruhákat

legelőkelőbben és legújtanosabban készít

Büchler és Rausnitz

Budapest, Nádor-u. 19.

Ujdonság!

Selyemmel bélelt osztályos képző levelezőlap gyűjtőszekény, 200 db. számára. Barsonyból, üvegfedéllel 1 frt. 40 kr. kapható **Kertész Todor**nál Budapest Kristóf-tér. 236

Gummi és hálhólyag

eredeti párisi csomagolásban

tegya 1-8 ft-ig legelőkelőbben beszerelhető

KELETTI J. 170

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen. Külön bejártat a kapuból.

Discret betegségek ellen

legelőkelőbben ajánlható

Dr. Mitzger Tivadar

hírneves hydro-electrotherapiai rendelőintézete.

Budapest, Teréz-körút 44. l. em.

Tapasztalt biztos és gyors eredmények folytán honoráriuma teljes gyógyulás után

n e t e t ő. 224